

شهادت امام
موسی کاظم علیه السلام
تسلیت باد

شماره ۲۸ • یکشنبه ۳ اردیبهشت ۱۳۹۶ • ۲۵ رجب ۱۴۳۸

اخلاق، رمز موفقیت
پیامبر صلی الله علیه و آله بود

گفت‌وگو با دکتر
محمدحسین رجبی دوانی
صفحه ۳

www.gudsonline.ir

چهارده

ضمیمه هفتگی روزنامه **قرن** ویژه هیئت‌ها و محافل مذهبی

در روزهای پایانی
ماه مبارک رجب محافل مذهبی
در خراسان رضوی برنامه‌های فراوانی دارند

قلب هیئت‌ها در مشهد می‌تپد

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

حجت الاسلام پناهیان با بیان اینکه در این سال ها به ویژه در سال ۹۲ مقام معظم رهبری (مدظله العالی) انتظارات خودشان را از هیئت های مذهبی، ذاکران اهل بیت و سخنرانان به صورت های مختلف بیان فرمودند و رهنمودهای بسیار دقیق، هوشمندانه و دلسوزانه ای را بیان کرده اند، گفت: «نمی توانیم از کنار فرمایشات ایشان به سادگی عبور کنیم، نه فقط به این دلیل که ایشان در مقام و موقعیت رهبری و ولایت فقیه هستند بلکه خود این موقعیت برای ما یک ارزشمندی خاصی را به ارمان می آورد».

از هر دست بدهی ...

سوره مبارکه بقره

«اللَّهُ يَسْتَهْزِي بِهَمْ/ خداوند آنان را به استهزا می گیرد.» (آیه ۱۵ سوره بقره)

اگر سببی را اقلی و به سمت مقابل پرتاب کنید هرگز به سمت شما باز نمی گردد اما اگر همین سبب را مستقیم و به سوی آسمان پرتاب کنید دیر یا زود به خود شما باز می گردد. یادتان باشد خداوند دنیا را اقلی نیافریده بلکه کاملا عمودی است. پس آدمها هر چه می کنند به خودشان باز می گردد. به قول فروغی بسطامی هر دست که دادند همان دست گرفتند. بنابراین اگر منافقین اهل ایمان را مسخره می کنند، این مسخرگی به خودشان باز می گردد و از آنجا که این قانون را خدا تقدیر کرده می توان گفت که خداوند آنان را به استهزا می گیرد.

بعثت، غدیر، عاشورا

حجت الاسلام والمسلمین سید جلال موسویان، واعظ و کارشناس معارف اسلامی

بعثت نیست، می دانید که بعثت نبی مکرم اسلام ﷺ آغازگر دین مبین اسلام، تعالی در غدیر و شکوفایی در عاشورا است. به همین خاطر موضوع ولایت که تبیین کننده انسانیت است در غدیر به منصف ظهور می رسد و به حقیقت ظاهری برای مردم تبیین می شود. امام صادق ﷺ درباره عاشورا فرمود: «جدم امام حسین ﷺ جنگید و در راه بیداری از ظلمت و جهالت بذل جان کرد تا شعائر ولایت الهی در تاریخ ماندگار شوند و مردم دست از جهالت بردارند». غدیر و عاشورا امتداد بعثتند. برخی از مفسرین درباره بعثت پیامبر گرامی اسلام ﷺ گفته اند پیامبر در بیست و هفتم ماه رجب به صورتی به قرآن احاطه پیدا کرد. این عبارات در همه تفاسیر موجود است: «إِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ، خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ». این اولین دستوری است که خدا به پیامبر می دهد. یعنی ماهیت و جایگاه انسانیت؛ جایگاهی که انسان به واسطه حقیقت انسانیت به آن پی می برد و مفهوم واقعی آن را درک می کند. مفاهیم اسلامی به عنوان موجودی عاقل، دانا و فقیه، واضح و مبرهنند. حالا چه کسی می تواند انسان را به سمت عقل و فهم رهنمون کند، رسول اکرم ﷺ این اتفاق بزرگ و تأثیرگذار را رقم زد. جایگاهی که در بعثت به رسول الله داده اند، بعد از او در غدیر به امیرالمؤمنین ﷺ داده اند و شکوفایی عقول در نهضت حسینی این رسالت را در یک امتداد ادامه داده است. رسول الله ﷺ بحث «بُعْثْتُ لَاتِمَّ مَكْرَمَ الْأَخْلَاقِ» را مطرح می کند و می فرماید: «من مبعوث شدم که مکرم الاخلاق یعنی بارزترین نکات اخلاقی و با فضیلت ترین نکات و جایگاه های اخلاقی را مطرح کنم». لذا می فرماید تمام مکرم اخلاقی، فضیلت های انسانی، شاخصه های خوب بودن، جایگاه های ارزشی برای یک انسان در سیره و کلام نبوی در بعثت آغاز شد. به همین خاطر پیامبر برای انسانی بودن انسان ها مبعوث شده. در ادامه برای اینکه بعثت پیامبر اکرم ﷺ تکمیل شود و انسان ها به راحت ترین شکل ممکن به مقصد اصلی برسند در کنار نبوت باید ولایت را بپذیرند. همان اسلام نبوی و ولایت علوی است. یعنی در این راستا با ولایت تمام محتواها و ناگفته ها بیان و دین اسلام به جامعیت رسید.

متأسفانه در صدر اسلام، مردم نه نبوت را پذیرفتند و نه ولایت را. چون جاهلیت شان آنقدر زیاد بود که این جاهلیت و نادانی اجازه درک این فضایل و جایگاه های ویژه و نورانی را نمی داد. لذا به میلان کفر آمدند و شمشیر زدن و جنگ های متعددی را علیه رسول اکرم ﷺ برپا کردند اما باز هم موضوع اصلی پیامبر در غزوات، موضوع اسلامیت و انسانیت بود و مسلمانان برای اسلام می جنگیدند. وقتی پیامبر رحلت فرمود چون مردم نبوت و ولایت را نپذیرفتند علی را کنار گذاشتند و وقتی امیرالمؤمنین ﷺ به ولایت رسید دو مشکل وجود داشت: اولاً خیلی از مردم او را قبول نداشتند و ثانیاً چیزی که باید به عنوان انسانیت انسانی مطرح می شد رو به افول بود و مردم به قهقرای خودشان برمی گشتند. در این شرایط به تعبیر امام حسین ﷺ از اسلام پوسته ای بیش نمانده بود. نه انسانیتی وجود داشت و نه جایگاهی. امام حسین ﷺ در روز عاشورا این جمله را خطاب به مردم دارد: «اگر دین ندارید آزادمرد باشید». یعنی حداقل انسانیت داشته باشید. امام حسین ﷺ برای هدایت افکار جامعه باید خویش را اهدا می کرد. باید با خانواده اش می رفت و فرزندانش به شهادت می رسیدند. در واقع به شهادت رسیدن ایشان، اسباب رسیدن جامعه به هدایت و عقول را فراهم کرد. آن حضرت با اینکه می دانست به شهادت می رسد اما وارد کربلا می شد. نکته آخر اینکه پیامبر اکرم ﷺ بعثت را آورد تا انسان باشیم. اگر می خواهیم به انسانیت واقعی برسیم باید ولایت داشته باشیم. برای اینکه بخواهیم هم بعثت و هم ولایت را بپذیریم لذا باید سریع امام حسین ﷺ برویم که سرور آزادگان جهان است. در واقع حقیقت بعثت، رفع جاهلیت از مردم بود که نقش اساسی و اصلی را اباعبدالله الحسین ﷺ ایفا کرد و تاریخی ماندگار برای اسلام آفرید.

توحید اصلی ترین و مهم ترین پیام بعثت است. فراگیری این اصل چنان گسترده است که اسلام به نام دین توحید شناخته می شود. اصل توحید در قرآن کریم ساختار کلی همه آیات است و نخستین پیام همه پیامبران پیشین نیز اصل توحید بوده: «پیش از تو هیچ پیامبری نفرستادیم مگر اینکه به وی وحی کردیم که معبودی جز من نیست. پس تنها مرا پرستش کنید». از سوی دیگر توحید فقط راه حلی برای بحران های دوران جاهلیت نبوده و شعار محض نیست. توحید یعنی نفرت و نفی همه طاغوت ها یعنی تکیه نکردن به هیچ قدرتی جز قدرت و عظمت الله. با این مفهوم، انسان قرن بیست و یکم بیش از هر زمان دیگری به این اصل حیاتی نیاز دارد. بشر امروز با طاغوت ها و بت های درونی و بیرونی خود از هرگونه پیشرفت و سعادت بازمانده. توحید یعنی نپذیرفتن بی عدالتی. با این اوصاف جایگاه اجرای توحید از شخصی ترین رفتار انسان تا قانونگذاری برای حکومت جهانی است. بدون توحید و مبارزه با قدرت های بیگانه تمدن امروز نه تنها ارزشی ندارد بلکه سرعت سقوط انسان را چندبرابر خواهد کرد. بعثت انبیا و پیامبران ضرورت و نیاز طبیعی و فطری انسان هاست. زیرا کتاب آسمانی به تنهایی کارساز نیست. خداوند پیامبران را برای تبیین راه و ارشاد مردم به سوی حق و خیر و صواب مبعوث کرده تا حق را برای همگان روشن کند و این چنین بود که در طول تاریخ، پیامبران یا اوصیای آنان برای راهنمایی و ارشاد مردم آمدند و به مردم انذار دادند تا مبادا در نتیجه تبعیت از هواهای نفسانی از صراط مستقیم منحرف شوند.

بعثت پیامبر اکرم ﷺ با برانگیخته شدن آن حضرت به مقام رسالت، مهم ترین فرزاز از تاریخ اسلام بوده و نزول قرآن از این زمان آغاز می شود. کلمه بعثت به معنای برانگیخته شدن و در اصطلاح به مفهوم فرستاده شدن انسانی از سوی خداوند متعال برای هدایت دیگران است. مفهوم بعثت این است که انسان ها به حقیقت وجودی خودشان (انسانیت) پی ببرند. لذا تمام انبیا و اولیا راهی را طی کردند که انسان باید به معنای حقیقی انسانیت که به شاخصه الهی بودن وجود انسان ها برمی گردد، دست پیدا کنند. در خطبه اول نهج البلاغه درباره هدف بعثت پیامبر اکرم ﷺ و همه انبیا می خوانیم: «وَيُؤْتِيهِمُ اللَّهُ لِقَاءَ الْعُقُولِ/ برای اینکه عقل های پنهان شده را کشف و احیا کنند». لذا فقط مربوط به

حجت الاسلام والمسلمین سید جلال موسویان
واعظ و کارشناس معارف اسلامی

درک منزلت علمی پیامبر

استاد محمد مقصود علی

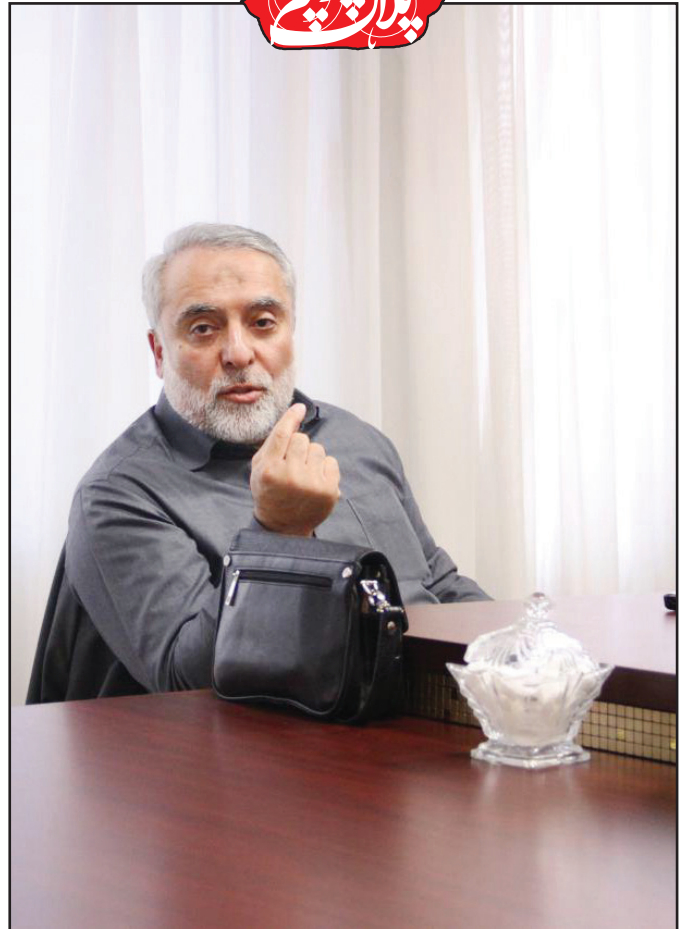
محقق و مدرس حوزه علمیه

پیامبر اکرم ﷺ در جهان هستی منحصرترین مخلوق الهی است و بزرگ ترین و لطیف ترین آینه حقیقت ناماست که حقیقت انسان را نشان می دهد. مقام سیدالانبیا از عقول بشر خارج است و مقامی است که مجموعه شاخه های علم و دانش باید دست به دست هم بدهند تا این مقام تبیین شود. امام صادق ﷺ فرموده: «وقتی جبرئیل بر پیامبر اکرم ﷺ نازل می شد اجازه می گرفت و مثل بندگان در برابر ایشان می نشست». روایت است وقتی نام رسول اکرم ﷺ می آمد رنگ مبارک امام صادق ﷺ تغییر می کرد و از ثقل و عظمت این نام آسمانی و نورانی روح مبارکش به اوج خود می رسید. امام سجادی ﷺ در دعای دوم صحیفه فرموده: «ستایش مخصوص خدایی است که به وسیله پیامبر اکرم ﷺ بر ما امت منت گذاشته و احسان کرده و ما از امت پیامبر آخرالزمان هستیم». همه انبیا سخن حق را آورده اند ولی کتب انبیا گذشته تحت هیمنه، سبطه و نفوذ قرآن کریم حفظ می شود و خدا قرآن را مهیمن بر کتب انبیا پیشین قرار داده. هیمنه به معنی سبطه و نفوذ علمی است. خدا در قرآن خطاب به پیامبر خاتم ﷺ می فرماید: «ما این کتاب را به درستی فرو فرستادیم که کتاب های پیش از خود را راست می شمارد و نگهبان آنهاست». یعنی از تحریف و دگرگونی آنها جلوگیری می کند به گونه ای که موارد تحریف شده آنها را پس از عرضه بر قرآن کریم به خوبی می توان تشخیص داد. از سوی دیگر کمال علمی و مقام و شخصیت معنوی هر پیامبری در کتاب آسمانی او ظهور می کند. به عبارت دیگر کتاب آسمانی هر پیامبری تجلی شخصیت همان پیامبر است. پس کمال علمی و شخصیت معنوی پیامبر خاتم در قرآن ظهور می کند. بنابراین چون هیمنه، سبطه و فضیلت قرآن بر کتب های انبیا سلف ثابت شد. سبطه و فضیلت رسول خاتم ﷺ بر دیگر انبیا ثابت می شود. از برجسته ترین مزایای علمی رسول اکرم این است که خدای سبحان قرآن را به او آموخته و حقیقت آن را در قلب مطهرش القا کرده. بنابراین زمانی می توانیم منزلت علمی رسول گرامی اسلام ﷺ را ارزیابی کنیم که حقیقت قرآن را بشناسیم. زیرا هر پیامبری به اندازه کتابش مردم را به حق دعوت می کند و هر چه به عنوان آیه تدوینی کتاب اوست، در وجود مبارک آن حضرت به عنوان آیه تکوینی و وجود عینی متحقق است. پس همان طور که برای معارف کتاب آسمانی در جاتی هست، برای ولایت و رسالت اولیا و فرستادگان خدا مراتبی خواهد بود و چون پی بردن به حقیقت قرآن مقدور همه نیست و فقط دسترسی به برخی درجات آن مقدور است، پی بردن به شخصیت علمی رسول گرامی اسلام ﷺ مقدور همه نیست و شناخت برخی خصوصیات ایشان مقدور خواهد بود. در پایان باید بگویم متولیان فرهنگی، مساجد، خطباء، مادحین و مسئولان جلسات مذهبی که نقش ویژه ای در فرهنگ سازی دارند نسبت به جایگاه پی بدیل آن حضرت توجه خاص داشته باشند و در مجالس گوناگون همانند تلاقی ایام ولادت ایشان با امام صادق ﷺ یا تقارن تاریخ رحلت پیامبر اکرم ﷺ طبق برخی اقوال با امام حسن مجتبی ﷺ یا هنگام شهادت به نبوت در اذن و اقامه و کیفیت صلوات فرستادن مأمومین و... اهتمام جدی داشته باشند. از دیگر مجالاتی که خطباء، مادحین و شعرا باید به صورت خاص به آن عنایت داشته باشند، هنگام ذکر فضایل قدسیه علویه حضرت علی ﷺ است که آیات، روایات و اشعار به گونه ای عالمانه تبیین شوند که به جایگاه نبی مکرم اسلام ﷺ در اذهان نقصانی وارد نشود.

علی اکبر مداحی مدیر ستاد مرکزی هیئت رزمندگان اسلام در بیست و سومین همایش سراسری مدیران هیئات رزمندگان اسلام تأکید کرد: «اگر می‌خواهید برای هیئت‌ها کادرسازی کنید باید کارها را به جوانان یاد بدهیم. بستر مناسب برای جذب جوانان و آموختن کارها این شبکه خادمین افتخاری است. اگر می‌خواهیم جوانان را به روحیه انقلابی‌گری و اسلامی جذب کنیم یک راه آن ایجاد فضا و بسترهای مناسب در هیئت‌های مذهبی کشور است.»

بلاغت کربخ

دکتر محمدحسین رجبی دوانی معتقد است کسانی که نمی‌توانند با منطق اسلام مقابله کنند دست به دامان توهین شده‌اند

اخلاق، رمز موفقیت پیامبر بود

یاسین سجادیان

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در دورانی به رسالت مبعوث شد که جهل و نادانی بر اجتماع انسان‌ها سایه افکنده بود و نه تنها عربستان بلکه بسیاری از سرزمین‌های دیگر در گمراهی به سر می‌بردند. آیین و سنت‌های ناپسند و غیراخلاقی رواج یافته و ثروت‌اندوزی و تفاخر به حد اعلائی خود رسیده بود. مردم در جامعه از امنیت اجتماعی برخوردار نبودند و از آزادی و استقلال نیز خبری نبود. نظام سیاسی و اجتماعی تنها در قبایل پایه‌ریزی می‌شدند و بزرگ‌قبیله تنها کسی بود که قانون اجتماعی را تنظیم می‌کرد. آنکه زر و زورش بیشتر بود حرفش خریدار داشت و آنکه اینها را نداشت، برده بی‌چون و چرای زورمداران بود. نظام برده‌داری و تبعیض‌های اجتماعی و تقسیم‌بندی انسان‌ها یکی از قوانین محکم در نظام سیاسی به شمار می‌رفت. خوشگذرانی و میگساری در جامعه رواج داشت و زنان و دختران از هیچ جایگاه اجتماعی‌ای برخوردار نبودند. در این زمان بود که رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به او ابلاغ و بعثتش آغاز شد و نبی اکرم با دانشی که در کتاب الهی جمع شده بود به تبلیغ رسالتی که برعهده‌اش گذاشته شده بود پرداخت. در آستانه سالروز مبعوث رسول اکرم صلی الله علیه و آله سراغ دکتر محمدحسین رجبی دوانی مورخ و پژوهشگر تاریخ اسلام و استاد دانشگاه امام صادق علیه السلام رفتیم و لحظاتی را با او به گفت‌وگو نشستیم.

● پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در سرزمینی مبعوث شد که دارالجهل و دارالکفر بود. اصلی‌ترین عامل موفقیت ایشان در آن زمان چه بود؟

پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله در محیطی ظهور کرد و آیین بزرگ اسلام را عرضه داشت که این جامعه از نظر فرهنگ، تمدن و اخلاق در سطح بسیار پایینی قرار داشت و نسبت به مردم ممالک اطراف و دنیای شناخته شده آن زمان عقب مانده بود اما آن وجود مقدس با تلاش فراوان بیش از آنچه خداوند از او انتظار داشت توانست تحول عظیمی را در میان مردم پدید بیاورد و اسلام را عرضه کند. عامل اصلی موفقیت ایشان در نجات و هدایت مردم که غیرممکن به نظر می‌آمد بر اخلاقی استوار بود. یعنی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله با اخلاق حسنه و صبر و استقامتی که در زمره اخلاق الهی آن حضرت قرار داشت موفق شد این حرکت عظیم را پدید بیاورد و این تحول بزرگ را ایجاد کند.

● غیر از نامه‌هایی که آن حضرت برای پادشاهان ایران و... فرستاد کدام حرکت جهانی را انجام داد؟

دین مبین اسلام آخرین آیین الهی است که برای سعادت بشر عرضه شد. اگرچه این دین در حقیقت راه سعادت و نجات بشریت است اما معنایش این نیست که خود آن وجود مقدس وظیفه داشت اسلام را در کل جهان منتشر و منعکس کند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله با قرآن مجید که معجزه جاودانه و آسمانی اوست و اصول اساسی اسلام در عرصه‌های مختلف که اعتقادات و فروع عملی و اخلاقی باشد تعالیم اسلام را عرضه کرد و بنا بود جانشینان برحق ایشان اسلام را جهانی کنند اما در عصر خود آن وجود مقدس بعد از انعقاد صلح حدیبیه یعنی زمانی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله برای مدت ۱۰ سال خیالش از بزرگ‌ترین دشمن اسلام آسوده شد برای رساندن پیام اسلام به ممالک دیگر اقدام کرد. آن موقع در حقیقت تمدن‌های عظیم شناخته شده‌ای که قابل دسترس بودند شامل ایران، روم، یمن، مصر و حبشه می‌شدند. برخی کشورهایی هم بودند که تابع قدرت‌های بزرگ بودند. مانند دولت حیره در عراق امروزی که تابع ایران بود و دولت قصرانی در اردن امروزی تابع امپراتوری روم بود. در واقع اسلام بعد از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که در سطح گسترده‌ای انعکاس پیدا کرد ولی با افسوس فراوان نه توسط اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام که آن روح حقیقی اسلام را بخواهند به جهانیان بنمایانند بلکه توسط خلفای غاصبی عرضه شد که معتقد مانع شدند اسلام را آن طور که باید و شاید منتشر و منعکس کنند.

● بعضی اصرار دارند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را به گونه‌ای پیامبر رحمت معرفی کنند و عده‌ای هم چهره خشن از ایشان به نمایش می‌گذارند. با توجه به این سیر، در مورد هر دو چهره پیامبر صلی الله علیه و آله توضیح دهید.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله طبق فرموده قرآن و رفتار ذاتی خودش برای کرامت انسانی ارزش قائل بود و برای سعادت مردم

تلاش می‌کرد اما تا جایی که امکان داشت فشارها، توهین‌ها و تهدیدها را تحمل می‌کرد تا بتواند با منطق نیرومند خود باعث هدایت مردم بشود. وقتی مخالفان و کفار عناد و سرسختی را از حد می‌گذرانند طبق فرموده قرآن بسیار سخت و محکم با آنها برخورد می‌کرد. خدا در قرآن فرموده: «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ / نسبت به کفاری که با پیامبر و تعالیم او عناد می‌ورزیدند باید سرسخت برخورد کرد و نسبت به دیگران و مؤمنین در کمال رحمت و مهربانی بود.»

● اگر بخواهیم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را در جامعه امروز با این همه گستردگی به جهانیان معرفی کنیم باید چه راهکاری را در دستور کار قرار دهیم؟

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که مظهر اخلاقی، جوانمردی و بزرگواری بود، فرموده: «إِنَّمَا بُعِثَ لِاتِّمَامِ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ / من برای تمام کردن و عرضه بزرگواری‌ها و جوانمردی‌های اخلاقی مبعوث شده‌ام». اصلاً رمز موفقیت ایشان اخلاق و رفتار آن وجود مقدس بود. خدا در آیه ۱۵۹ سوره آل عمران فرموده: «در پرتو رحمت خداوند با مردم مهربان شدی و اگر خشن سخن می‌گفتی و سنگدل بودی مردم از گرد تو پراکنده می‌شدند». این رفتار و اخلاق پیامبر صلی الله علیه و آله باعث شد چنین گستردگی و نفوذ دعوتی را شاهد باشیم. اگر این اخلاق الهی و آسمانی پیامبر به خصوص با بیان مصداق‌هایی که وجود دارد برای جهانیان بازگو شود همگان با همه وجود و اعتقاد به سوی آن وجود مقدس و پیروی از آیینش سوق پیدا خواهند کرد.

● چرا دشمنان با هتاکی و تمسخر علیه ایشان موضع‌گیری می‌کنند و حتی امروز می‌بینیم با تبلیغات و ساخت فیلم‌های موهن دنبال آنند که شخصیت آن حضرت را زیر سوال ببرند؟

زمانی که غربی‌ها اسلام را شناختند چون در زمینه ایدئولوژیک، عرصه‌های سیاسی و نظامی از اسلام شکست خورده بودند شروع کردند به تخریب وجهه اسلام و در رأس آن توهین به ساحت مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هر وقت غرب در برابر اسلام احساس ضعف و شکست کرده این‌گونه رفتار کرده و هر وقت در اثر اختلافات و ضعف مسلمانان غلبه با غربی‌ها بوده این مسائل مقداری آرامش پیدا کرده است. با وجود اینکه الان غرب از نظر نظامی، اقتصادی و سیاسی نسبت به مسلمانان برتری دارد اما به برکت انقلاب اسلامی چون اسلام در عصر ما احیا شد و توانست مبادی تمدن غرب را نه تنها به چالش بکشد بلکه با شکست مواجه کند غرب شکست مقابل خود را در مقابل اسلام احساس کرده. از این رو به مانند اجداد خود چون نمی‌توانند از پس منطق نیرومند اسلام بر بیایند چاره را در توهین و جسارت به مقدسات مسلمانان به خصوص پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله دیده و این نشانه ضعف، بدبختی و زبونی آنهاست.

خوب پیاموزیم و هنر مندانه انتقال بدهیم

آنچه مسلم است رفتار، اخلاق و زندگی فردی، اجتماعی و خانوادگی آن حضرت برای ما بزرگ‌ترین الگوست و ما این خصلت‌های ارزشمند را باید پیاموزیم و به دیگران یاد بدهیم. امام صادق علیه السلام فرموده: «رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود خداوند دستور داده چند خصلت را در وجود خودم نهادینه کنم: دوست داشتن فقرا و نیازمندان و نزدیک شدن به آنها، صلح رحم اگرچه آنها با من قطع رحم کرده باشند، به کسانی که پایین‌تر از من هستند نگاه کنم و به بالاتر از خودم نگاه نکنم». پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در خصوص اینکه کدام‌یک از اصحابش به او شباهت دارند، می‌فرمود: «کسی که اخلاقش بهتر و زیباتر از دیگران باشد، در برخورد با مردم ملایمت و نرمخویی داشته باشد، بیش از همگان به برادران دینی خود مهربانی کند، بر حق صبورتر باشد، بیش از همه خشم خودش را فرو ببرد و در حال خشنودی و خشم بیش از همه رعایت عدل و انصاف را داشته باشد.»

۱
۲
۳
۴

آیت‌الله علم‌الهدی با بیان اینکه هر قدر که نظام و انقلاب توسعه پیدا می‌کند به همان میزان خطر برای انقلاب قوی‌تر می‌شود، گفت: «در هر مرحله انتخابات، بخشی از خطرها متوجه انقلاب و اسلام می‌شود. زمانی اقتدارمان در دنیا آنقدر جایگاه نداشت ولی الان این عزت و افتخار به جایی رسیده که استکبار در مقابل اقتدار ما ناامید شده. این توسعه قدرت برای نظام و انقلاب ما باعث شده خطر خیلی جدی‌تر و قطعی‌تر دنبال شود. ما از مردم به خصوص هیئت‌ها انتظار داریم درباره انتخابات قدرت تحلیل و تشخیص پیدا کنند و تحلیل درستی از وضعیت داشته باشند».

جایزه‌ها

در روزهای پایانی ماه مبارک رجب محافل مذهبی در خراسان رضوی برنامه‌های فراوانی دارند

قلب هیئت‌ها در مشهد می‌تپد

مجتبی برزگر

این روزها بیشتر هیئت‌ها و مداحان برای برپایی جشن باشکوه معیت به مشهد آمده‌اند تا در جوار امام رضا علیه السلام نغمه‌سرایی کنند چراکه در روایتی از امام جواد علیه السلام نقل شده: «زیارت امام رضا علیه السلام در همه زمان‌ها خوب است ولی بافضیلت‌ترین زمان زیارت آن حضرت ماه رجب است. زیارت پدرم پاداش بی نظیری دارد و زمانی انسان به همه این پاداش‌ها دست می‌یابد و زیارت او مقبول می‌شود که آگاهانه و از سر معرفت به زیارت امام خود بشتابد». اگر می‌خواهید درباره برپایی این هیئت‌ها در مشهدالرضا اطلاعات بیشتری به دست بیاورید این دو صفحه به کارتان می‌آید.

هیئت رزمندگان اسلام چناران

سخنران: حجت‌الاسلام مظفر تاجی
مداح: غلامرضا محمودآبادی
نشانی: مشهد، چناران، بلوار امام رضا علیه السلام مسجد امام رضا علیه السلام
زمان: دوشنبه چهارم اردیبهشت‌ماه
ساعت: بعد از نماز مغرب و عشا

مجمع‌الذاکرين

سخنران: حجت‌الاسلام حسین حسین‌زاده
مداحان: رضا آتشبار و رضا قانع
نشانی: مشهد، پنج‌راه چهنو، بین چهنوی ۸ و ۱۰
زمان: دوشنبه چهارم اردیبهشت‌ماه
ساعت: بعد از نماز مغرب و عشا

هیئت علمدار شهدا رضای

سخنران: حجت‌الاسلام سیداسماعیل حاتمی
مداحان: مهدی اکبری و سعید قانع
نشانی: مشهد، چهارراه شهید شیرودی، حسینیه حضرت زینب علیه السلام
زمان: دوشنبه چهارم اردیبهشت‌ماه
ساعت: ۲۲:۱۵

حسینیه انصار الزهرا

سخنران: حجت‌الاسلام حسن برهانی
مداح: جواد نصرآبادی
نشانی: مشهد، نبش ابوطالب ۷۲، حسینیه انصار الزهرا علیه السلام
زمان: دوشنبه چهارم اردیبهشت‌ماه
ساعت: ۲۱

حسینیه تهرانی‌های مشهد مقدس

سخنران: حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان
مداحان: محمدرضا طاهری و حسین طاهری
نشانی: مشهد، گنبد سبز، حسینیه تهرانی‌ها
زمان: دوشنبه چهارم اردیبهشت‌ماه
ساعت: بعد از نماز مغرب و عشا

هیئت رزمندگان اسلام مشهد مقدس

سخنران: حجت‌الاسلام محمدرضا رنجبر
مداحان: سیدمهدی میرداماد، ابوالفضل بختیاری
نشانی: مشهد، بلوار مصلی، نبش مصلای ۱۱
زمان: دوشنبه چهارم اردیبهشت‌ماه
ساعت: ۲۱

سیدمحمدجواد شرافت گفت: «شعر آیینی شامل هر شعری می‌شود که به نوعی به ارزش‌های توحیدی، اشعار مقاومت، اشعار پایداری، شعر ولایی و... مرتبط باشد. شعر آیینی باید زبانی ساده داشته باشد تا عوام بهتر بتوانند با آن ارتباط برقرار کنند. خیلی از اشعاری را که از مداحان می‌شنویم آنقدر زیبا و سلیس هستند که شنونده به راحتی با آنها ارتباط حسی برقرار می‌کند و ناخودآگاه ملکه ذهن او می‌شود. از سوی دیگر شاعری که شعر آیینی می‌گوید باید حساسیت مسئله را به خوبی درک کند چراکه برای اهل بیت (ع) شعر می‌گوید».

گردهمایی ستایشگران اهل بیت (ع)

هیئت رزمندگان اسلام در گردهمایی ستایشگران اهل بیت (ع) در ایام مبعث نقش بسزایی دارد. همین بهانه کافی بود تا سراغ محمدحسین نجات، رئیس هیئت رزمندگان اسلام برویم تا از این گردهمایی باشکوه برایمان بگوید: «بیست و هفتم رجب روزی است که همه مؤمنین سعی می‌کنند خودشان را به مشهدالرضا برسانند. شاید یک نوع آمادگی قبل از ماه مبارک رمضان باشد که به اصطلاح بحث و تبادل نظر هم تحت لوای این تعمیق معنویت‌ها و مودت با اهل بیت (ع) انجام شود. علاوه بر این، زمینه بصیرت‌افزایی، روشنگری و آگاهی نسبت به مسائل روز اجتماعی و سیاسی را نیز فراهم می‌کنیم. کارگروه‌هایی هم به صورت ویژه برپا می‌شوند تا اتفاقات سال، ضعف‌ها و قوت‌های مربوط به هیئت‌های مذهبی کشور را با هم بررسی کنند».

باید بدانیم که مداحی و سخنرانی بعد از پیروزی انقلاب به شدت رشد پیدا کرده. ما قبل از انقلاب این تعداد هیئت، مداح جوان و این همه عشق و علاقه مردم به مداحی و جلسات هیئت نداشتیم. شاید تعداد کسانی که قبل از انقلاب در جلسات مذهبی می‌خواندند در هر شهری به تعداد انگشتان دست هم نمی‌رسید. عمدتاً اولویت با پیشکسوتان بود اما الان خوشبختانه این تعداد هر روز بیشتر می‌شود و سهم حضور بسیجیان، متدینین و جوانان علاقه‌مند به روحیه انقلابی‌گری به مراتب بیشتر است».

محمدحسین نجات در ادامه می‌گوید: «معمولاً در جلساتی که مداحان و مسئولان هیئت‌ها به محضر مقام معظم رهبری می‌رسند باید توجه کنیم که حضرت آقا علاوه بر برخورداری از همه ویژگی‌ها، واقعا یک کارشناس و ادیب بلامنازعند. یعنی معظم له هم در بحث شعر، هم ادبیات و هم در بحث اشعار آیینی یک کارشناس زبده به شمار می‌روند. در وهله اول علقه مداحان به مقام معظم رهبری و در گام بعدی تسلط ایشان به ساحت فرهنگی و ادبی باعث می‌شود همیشه صحبت‌هایی که دارند تحت یک رهنمود بسیار مغتنم و ارزشمندی ویژه جامعه مداحان و سخنرانان مطرح شود. ذات این دور هم جمع شدن‌ها، یادآوری همین نکات و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب، علما و بزرگان است. در این فرصت‌ها مداحان جوانی را که در میان نسل جدید از محبوبیت بسزایی برخوردارند گردهم می‌آوریم و سعی می‌کنیم نکات قابل استفاده علمی و تجربی را در اختیار آنها قرار دهیم تا مداحان، واعظان و مسئولان هیئت‌ها بتوانند غنچه‌های انقلاب و موضوعات و مسائلی را که برای نسل جوان کاربرد دارد مورد توجه قرار دهند. بار عایت این نکات ان شاءالله شاهد آن باشیم که هیئت‌های مابصلاحت روحیه انقلابی‌گری و تبعیت ولایی دست پیدا کنند و ادامه‌دهنده نهضت شکوهمند و باصلاحت حسینی باشند».

هیئت دو طفلان

حضرت زینب (ع)

مداحان: منصور ارضی، سیدمحمد میرهاشمی و امیر عسکری
نشانی: چهارراه شهدا، خیابان شیرازی، حسینیه مهدیان
زمان: دوشنبه چهارم اردیبهشت ماه
ساعت: بعد از نماز مغرب و عشا

هیئت حسین جان

قرائت مناجات سحرگاهی
زیارت جامعه کبیره توسط حاج منصور ارضی
نشانی: مشهد، حرم مطهر امام رضا (ع) صحن جمهوری
زمان: روزهای یکشنبه، دوشنبه و سه‌شنبه سوم، چهارم و پنجم اردیبهشت ماه
ساعت: ۳۰ دقیقه بامداد

رواق امام خمینی (ع)

سخنران: حجت‌الاسلام ناصر رفیعی
مداحان: محمدرضا طاهری و دیگر مداحان
نشانی: مشهد، حرم مطهر علی بن موسی الرضا (ع) رواق امام خمینی (ع)
زمان: سه‌شنبه پنجم اردیبهشت ماه
ساعت: ۱۰ صبح الی ۱۲

حسینیه تهرانی‌ها

سخنران: حجت‌الاسلام علیرضا پناهیان
مداحان: احمد واعظی، محمدرضا طاهری، مهدی رسولی و حسین طاهری
نشانی: مشهد، چهارراه خسروی به سمت گنبد سبز، حسینیه تهرانی‌ها
زمان: روزهای سه‌شنبه، چهارشنبه و پنجشنبه پنجم، ششم و هفتم اردیبهشت‌ماه
ساعت: بعد از نماز مغرب و عشا

رواق امام خمینی (ع)

سخنران: حجت‌الاسلام محمدرضا رنجبر
قرائت دعای توسل توسط سیدمهدی میرداماد
نشانی: مشهد، حرم مطهر علی بن موسی الرضا (ع) رواق امام خمینی (ع)
زمان: سه‌شنبه پنجم اردیبهشت ماه
ساعت: بعد از نماز مغرب و عشا

حسینیه موسی بن جعفر (ع)

سخنران: حجت‌الاسلام سیداسماعیل حاتمی
مداح: حاج منصور ارضی
نشانی: مشهد، خیابان شهید اندرزگو، روبه‌روی باب‌الجواد (ع)
کوچه آیت‌الله امام خامنه‌ای، حسینیه موسی بن جعفر (ع)
زمان: دوشنبه چهارم اردیبهشت‌ماه
ساعت: بعد از نماز مغرب و عشا

۱
۲
۳
۴
۵
۶

حاج مهدی توکلی گفت: «همین الان ما منبری هایی داریم که خیلی جلاشان شلوغ است. مانند جلسات شیخ حسین انصاریان یا حاج آقا هاشمی نژاد. این نشان می دهد اگر تلاش کنیم می توانیم مستمع داشته باشیم ولی به نظر من منبری ها رسالت خودشان را به خوبی انجام نمی دهند. کسی که می خواهد در هیئت صحبت کند باید به مطالب و موعظه هایی بپردازد که دل ها را نرم و زمینه را برای فیض خدا آماده و اشکها را جاری کند اما اگر بحث های خشکی را برگزیند، هدف او تأمین نمی شود. بحث های اخلاقی و پندآموز که دل ها سروکار دارند کم کم دل ها را برای انقلاب روحی نرم می کنند.»

حسینیه تعارفه مصوب ندارد

حسینیه سجاده به یک پایگاه مردمی در محله تبدیل شده و متعلق به تمام شهروندان است و با یک مدیریت و نظارت درست و دقیق می توان از آن در رفع مشکلات اهالی و کمک به شهروندان و ارائه خدمات به متقاضیان استفاده کرد. به گفته حاج اسماعیل کمندی برای برپایی مراسم در حسینیه تعارفه مصوبی وجود ندارد و اهالی هر قدر که تمایل داشته باشند می توانند برای کمک به حسینیه بپردازند.

برپایی مراسم مختلف

حسینیه سجاده به این روزها محل برگزاری مراسم مختلف است. به گفته حاج اسماعیل کمندی علاوه بر برنامه های ملی - مذهبی اهالی می توانند برای برگزاری مراسم عزاداری، میهمانی، سفره های تشریفاتی و مراسم مولودی خوانی از فضا و امکانات سجاده استفاده کنند. عده ای از شهروندان مراسم خود را در خانه هایشان می گیرند و فقط نیازمند امکانات آشپزخانه حسینیه هستند که محدودیتی برای استفاده آنها وجود ندارد.

کمک به نیازمندان

به گفته حاج اسماعیل کمندی هیچ کس از حسینیه دست خالی بیرون نمی رود: «کمک به نیازمندان یکی از وظایف مهم و اصلی خادمان حسینیه است. افراد نیازمند زیادی هستند که با آبرو در محله زندگی می کنند و کسی از حال و روز آنها خبر ندارد. این افراد با کمک معتمدین محله شناسایی می شوند و آنها را به خیرین حسینیه معرفی می کنیم.»

حسینیه در اختیار جوانان

جذب نسل نوجوان و جوان به مکان های مذهبی و پایگاه های مردمی اهمیت زیادی دارد. حاج اسماعیل کمندی می گوید: «زمان هایی که در حسینیه برنامه های ملی - مذهبی نداریم، این فضا را در اختیار کانون های مختلف که متعلق به نسل نوجوان و جوان هستند قرار می دهیم.»

می کند و می گوید: «مرحوم پدرم همیشه از اینکه مکان ثابتی برای برپایی هیئت محلی و مراسم عزاداری در مناسبت های مختلف به ویژه ایام محرم در محله وجود نداشت ناراحت بود. پدرم معتمد محله بود اما خیلی پولدار نبود. با اینکه مستاجر بود اما هیچ وقت از خانه بهدوشی خودش ابراز ناراحتی نکرد ولی از جابه جایی مدام هیئت و نداشتن مکان ثابت برای برگزاری برنامه های مذهبی ناراحت بود. خوب به یاد دارم یک روز همراه پدرم به مسجد جمکران رفتیم. توی مسجد شنیدیم که پدرم از خدا خواست کمکش کند تا بتواند مکانی هر چند کوچک در محله خریداری و آن را به حسینیه تبدیل کند.»

ساخت حسینیه با ۵۰۰ هزار تومان

به گفته حاج اسماعیل کمندی چند روز پس از بازگشت از قم کار خرید ملک شماره ۳۹ در خیابان شیرمحمدی محله نازی آباد انجام می شود: «پدرم آن سال ها پول زیادی نداشت. وقتی مالک متوجه شد پدرم قصد دارد حسینیه بسازد، تخفیف داد و پدرم توانست زمین حسینیه را متری هزار تومان خریداری کند البته تعدادی از اهالی هم برای تهیه پول خرید زمین حسینیه به او کمک کردند زمین خریداری شد و اهالی کار ساخت حسینیه را شروع کردند. زمان ساخت حسینیه مردان بنایی و آهنگری می کردند و زنان هم وظیفه پشتیبانی داشتند. حدود یک سال طول کشید و حسینیه به همت زنان و مردان با هزینه ای معادل ۵۰۰ هزار تومان ساخته شد.»

اولین جشنی که برگزار شد

همت و یکدلی اهالی در ساخت حسینیه سجاده باعث شده اهالی به این حسینیه دل بستگی پیدا کنند و آن را پایگاهی امن برای خودشان بدانند. حاج اسماعیل کمندی به برپایی اولین مراسم اشاره می کند و می گوید: «ساخت حسینیه با میلاد امام سجاد علیه السلام تمام شد و مرحوم پدرم این تقارن را به فال نیک گرفت و با برگزاری جشن میلاد امام سجاد علیه السلام حسینیه بهره برداری شد. با تمام شدن عملیات عمرانی، برنامه های فرهنگی هیئت محلی به حسینیه منتقل و از آن سال به بعد حسینیه سجاده پایگاه مهم اهالی ته خط نازی آباد شد.»

رد پای شهید تهرانی مقدم در حسینیه

هنگام مصاحبه چشم نام به بنر نام شهید می افتد. نام ۵۰ شهید زینت بخش حسینیه است. حاج اسماعیل کمندی می گوید: «اینها شهدایی هستند که یا به سجاده رفت و آمد داشتند یا زمان ساخت آن کمک کردند و به نوعی ارتباطی به سجاده داشتند.» نام شهید حسن تهرانی مقدم کنجکولوی را برمی انگیزد و علت ثبت نامش بین شهدای محله را جویای می شوم. حاج اسماعیل می گوید: «شهید تهرانی مقدم زمان ساخت حسینیه کمک زیادی به ما کرد و هر جا لازم بود به لحاظ فکری و طراحی کمک حال ما بود. امروز به خردمان افتخار می کنیم که نام و عکس او زینت بخش حسینیه است. شهدایی که می بینید نامشان در حسینیه ماندگار شده. سال ها قبل برای ساخت آن تلاش کردند و با شروع جنگ برای دفاع از خاکشان به جبهه ها رفتند.»

برآورده کردن آرزوی پدر

به مرور زمان جمعیت محله زیاد می شود و باتیان حسینیه تصمیم می گیرند آن را توسعه دهند. حاج اسماعیل کمندی می گوید: «وقتی مرحوم پدرم دید فضای حسینیه روز به روز کوچک تر می شود با باتیان دیگر صحبت کرد و با خرید ملک ۸۰ متری ای که در جوار حسینیه قرار داشت آن را بزرگتر کرد. با توجه به افزایش جمعیت محله، در زمان برپایی مراسم ملی - مذهبی فضای حسینیه پلسخگوی جمعیت نبود. پدرم آرزو داشت سجاده یکی از بزرگترین حسینیه های تهران باشد اما متأسفانه عمرش کفاف نداد این کار را انجام دهد او به آرزویش نرسید اما قول می دهم به همت اهالی آرزوی پدرم برآورده کنم و حسینیه را توسعه دهم و آن را به بزرگترین حسینیه تهران تبدیل کنم.»

تولیت حسینیه سجاده نازی آباد از خاطرات سال های دور و آرزوی پدرش که بنیانگذار حسینیه بود می گوید

چراغی که تا همیشه روشن است

زینب زینالزاده

ماجرای دهه ۴۰ باز می گردد: سال هایی که اهالی ته خط نازی آباد هیئت محلی خود را هفتگی در منزل یکی از اهالی برگزار می کردند. حاج بدالله کمندی سال ۱۳۴۰ تصمیم گرفت زمینی را در محله خریداری کند و در آن حسینیه بسازد. او قصد داشت با این کار یک پایگاه امن و ثابت برای اهالی محل ایجاد کند. زمین پلاک ۳۹ که ۱۶۸ متر مربع مساحت داشت توسط او خریداری شد و اهالی برای ساخت حسینیه آستین ها را بالا زدند. عده ای هزینه خرید تیر آهن ها را پرداختند، برخی سنگ ها را روی هم چیدند و بعضی از اهالی هم در و پنجره ها را نصب کردند. خلاصه همه همت کردند و ستون های حسینیه علم و شبستان آقایان و بانوان ساخته شد. از آنجا که حاج بدالله کمندی بنیانگذار حسینیه بود اهالی از او خواست کردند نامی برای آن انتخاب کنند. حاج بدالله به دلیل ارادتش به امام سجاد علیه السلام نام حسینیه را «سجاده» گذاشت.

به محض ورود به حسینیه چشم نام به عکس های حاج علی اسفندیاری، جواد پروین و خیرالله ملک نژاد که از بنیان حسینیه سجاده بودند می افتد: افرادی که به قول خادمان سجاده زحمت زیادی برای ساخت آن کشیده اند و هر چند امروز در میان ما نیستند اما یادشان در حسینیه جاودانه است. از پله بالا می روم و وارد شبستان آقایان می شوم. حاج اسماعیل کمندی فرزند مرحوم حاج بدالله حدود ۳۰ سال است که پس از فوت پدر تولیت حسینیه سجاده را عهده دار شده. او صحبت هایش را با بیان اینکه پدرم از معتمدین و ریش سفیدان محله بود و خیلی از مواقع اهالی محل مسائل و مشکلات خود را با او در میان می گذاشتند شروع

حجت‌الاسلام علی ذوعلم گفت: «یکی از اهداف عزاداری و فلسفه آن خصوصاً وقتی در یک قالب جمعی و سازمان یافته باشد، شورانگیز بودن و حضور اجتماعی و احیای یاد عاشورا است. اگر ما این نکات را در شاخص‌های کیفی لحاظ کنیم نمی‌توانیم بگوییم که دچار افت شده‌ایم ولی این نکته درست است که به هر حال وضعیت کنونی عزاداری‌ها دارای آسیب‌هایی است که باید شناسایی شوند تا به تدریج و هوشمندانه کاهش پیدا کنند. همین مطالب موجود در شبکه‌های اجتماعی و کارهای هنری یا نمایش‌هایی که برای عاشورا ساخته می‌شوند بخشی از مراسم عزاداری عاشورا است.»

یکی از رسالت‌هایی که یک شاعر آیینی برعهده دارد این است که معارف قرآنی و سیره اهل بیت (علیهم‌السلام) را به زیباترین شکل ممکن و در قالب یک اثر هنری بدیع به مخاطبان جوان عرضه کند. وقتی به متون دینی مراجعه می‌کنیم شاهد معارفی هستیم که متأسفانه هنوز در جامعه ما به خوبی تبیین نشده و در ذهن‌ها ریشه نداشتند. به همین دلیل رهبر حکیم انقلاب در تعبیر لطیفی فرمودند: «خاصیت شعر این است که به خلوت انسان‌ها راه پیدا می‌کند». این نکته بسیار ارزشمندی است و باید توجه داشت که شعر این ظرفیت را دارد که ذهن جوانان را ساعت‌ها درگیر خود کند و از آن تأثیر بپذیرند. به عنوان نمونه با اینکه رباعی زیبایی «دریا بود و گهر به ساحل می‌داد/ انگشتری خویش به سائل می‌داد/ از کیسه نان خشک می‌کرد افطار/ از کاسه شیر خود به قاتل می‌داد» سروده استاد محمدجواد غفورزاده (شفق) را چندین ماه پیش شنیده بودم اما یک شب ناخودآگاه به ذهنم آمد و بارها آن را زیر لب زمزمه کردم و هر بار شیفته مرام مولا و شرمند رفتار خودم شدم.

● در اشعار شما شاهد آثار خوبی درباره رسول مکرّم اسلام (ص) هستیم. فکر می‌کنید کدام بخش یا بخش‌هایی از زندگانی و شخصیت ایشان وجود دارد که باید به آن پرداخته شود؟

گفت‌وگو با یوسف رحیمی که اشعار ویژه‌ای در وصف پیامبر اکرم (ص) سروده است

می‌خواهم «سنن‌النبی» را در قالب شعر دریاورم

امیررضا سجادیان

نورت
آینه آیین
مسلمانی شد

آیه همه جا عطر جنان می‌آید
وقتی از حسن تو صحبت به میان می‌آید
جبرئیلی که به آیات خدا مأنوس است
بشنود مدح تو را با هیجان می‌آید
می‌رسی مثل مسیحا و به جسم کعبه
با نفس‌های الهی تو جان می‌آید
بس که در هر نفست جاذبه توحیدی است
ریگ هم در کف دستت به زبان می‌آید
هر چه بت بود به صورت روی خاک افتاده است
قبله عزت و ایمان به جهان می‌آید
نور توحیدی تو در همه جا پیچیده است
از فراسوی جهان عطر اذان می‌آید
عرش معراج سماوات شده محرابت
ملکوتی است در این جلوه عالم‌تابت
خاک از برکت تو مسجد رحمانی شد
نور توحید به قلب بشر ارزانی شد
خواست حق جلوه کند روشنی توحیدش
قلب پر مهر تو از روز ازل بانی شد
ذکر لب‌های تو سرلوحه تسبیحات است
عرش با نور نگاه تو چراغانی شد
سیردهات نور، روایات و صفات همه نور
نورت آینه آیین مسلمانی شد
به سرآورده اعجاز و بقا ره یابد
هر که در مذهب دلدادگی ات فانی شد
خواستم در خور حسن تو کلامی گویم
شعر من عاقبتش حسرت و حیرانی شد
ای که می‌پهوت تو و وصف خطی از حسنت
عقل صد مولوی و حافظ و خاقانی شد

نخستین مواجهه جدی یوسف رحیمی با شعر آیینی به سال ۱۳۸۴ برمی‌گردد که به واسطه حضور در هیئت‌های مذهبی و علاقه به اشعار مذهبی و انس با نوحه‌ها و مرثیاتی اهل بیت (علیهم‌السلام) با حجت‌الاسلام محمدجواد زمانی، سیدمحمدجواد شرافت و سیدحمیدرضا برقی آشنا شد. جدیت در پیگیری رسالت ادبی در عالم مذهبی پای او را به محافل نقد ادبی سیدمهدی حسینی کشاند و در آنجا با حسن بیاتانی و رضا خورشیدی فرد آشنا شد. حضور در این‌گونه محافل ادبی و علاقه شخصی و وجدانه به سرودن شعر به خصوص نوحه باعث شد یوسف رحیمی پا به عرصه مرثیه‌سرایی بگذارد و در همان قدم‌های اول آثار او مورد استقبال هیئت‌ها قرار بگیرد. او در گفت‌وگو با هفته‌نامه «چهارده» می‌گوید: «احساس کردم در عرصه سرودن اشعار آیینی رسالتی برعهده دارم و با این ذوق، قریحه و انگیزه برای خدمت مذهبی به مردم و هیئت‌ها فعالیت مجدانه تری را آغاز کردم تا این فعالیت‌ها به انتشار مجموعه‌هایی از شعر و نوحه با عناوین «زخم سبب»، «نود و پنج باران»، «محراب شکسته» و... رسید». او یکی از شاعران مطرح کشور است که در دیدار با مقام معظم رهبری اشعارش مورد استقبال قرار گرفت. یوسف رحیمی علاوه بر جامه شاعری اهل بیت (علیهم‌السلام) عباى طلبگی حوزه علمیه قم را نیز بر تن دارد. گفت و گوی ما با این شاعر آیینی را که اشعار ویژه‌ای در وصف پیامبر اکرم (ص) سروده و به استفاده از ادعیه و مناجات در شعر معروف است در ادامه بخوانید.

● خوشبختانه شما در عرصه انتشار کتاب هم موفق بوده‌اید. بفرمائید چه کتاب‌هایی تا به حال از شما به چاپ رسیده؟
در تمام مناسبت‌های سال به ویژه محرم، فاطمیه و رمضان مجموعه‌هایی از شعر و نوحه با عناوین «زخم سبب»، «نود و پنج روز باران»، «محراب شکسته» و... منتشر شده. کتاب‌های شعر مستقل دیگری نیز با عناوین «تا کربلا: دوبیتی‌های عاشورایی»، «یا فاطمه اشغلی لنا عندالله: رباعی‌های فاطمی» و... در معرض نگاه و مطالعه مخاطبان علاقه‌مند قرار گرفت.

● در میان مجموعه اشعار شما شاهد توجه به مضامین ادعیه مخصوصاً دعای ابوحمزه ثمالی هستیم. بفرمائید انگیزه انس با این فضا و ذوق و قریحه سرودن اشعار در این موضوعات از کجا می‌آید؟
رهبر معظم انقلاب همواره به شاعران و ذاکران اهل بیت (علیهم‌السلام) نسبت به توجه به ادعیه و معارف والایی که از لسان اهل بیت در آن منعکس شده سفارش فرموده‌اند. از جمله در دیدار شاعران آیینی با ایشان که در بیست و پنجم خرداد سال ۹۰ برگزار شد، یاد می‌آید مرحوم بهجتی اردکانی را مثال زدند که در گذشته فراوانی از دعای ابوحمزه ثمالی را به حالت شعر درآورده بودند. در آن جلسه فرمودند: «در بین شما ذوق‌ها و قریحه‌های شعری می‌بینم که حتی می‌توانید مضامین ادعیه را در اشعار خود منعکس کنید». حضرت آقا

در آن دیدار مباحث دیگری را مطرح فرمودند اما مهم‌ترین نکته‌ای که ذهن مرا به خود مشغول کرد همین نکته بود. از آن سال تا سال ۹۲ به لطف خدا توفیق یافتم با دعای ابوحمزه ثمالی به ویژه در ایام ماه مبارک رمضان انس بیشتری پیدا کنم با مدد اهل بیت (علیهم‌السلام) در این مدت، متناسب با فراوانی از این دعای شریف، رباعیاتی را سرودم که پس از این دوره دو ساله همه آنها را سامان دادم و با افزودن روایات و حکایات، مناجاتی که به وسیله آنها معارف دعا بهتر تبیین می‌شد، اثری تحت عنوان «صبح اجابت: روایتی نواز دعای شریف ابوحمزه ثمالی» تهیه و منتشر شد. بدون تردید در چنین مواردی بیشترین بهره نصیب خود شاعر می‌شود چراکه او برای سرودن درباره یک دعا باید ساعت‌ها با آن انس داشته باشد و جان تشنه خود او لب‌نذا از این چشمه جوشان سیراب می‌شود اما مهم‌ترین نکته این است که در عرصه شعر آیینی متأسفانه هنوز به مناجات و شعر توحیدی توجه جدی نشده و به همین دلیل است که حضرت آقا در آن دیدار نسبت به اهمیت این موضوع سفارش داشتند و دوستان شاعر را به سرودن شعر با محوریت ادعیه به ویژه کتاب شریف صحیفه سجادیه تشویق فرمودند.

● یک شاعر آیینی چطور می‌تواند به مردم خدمت کند و در جذب جوانان به سمت اندیشه‌های اسلامی و مسائل دینی مؤثر باشد؟

حجت‌الاسلام سیدحسین مؤمنی گفت: «من مدتی در اوکراین زندگی کرده‌ام. متأسفانه برخی که زمینه‌اش را دارند، به محض ورود به کشورهای خارجی به گناهان مختلفی آلوده می‌شوند. جوانی را دیدم که در اوکراین دندانپزشکی می‌خواند و به کوچک‌ترین آلودگی‌ای مبتلا نشده بود. علت را از او پرسیدم و گفت وقتی به اینجا می‌آمدم، از پشت شیشه دیدم که مادرم در حال گریه کردن است. برگشتم و گفتم چرا گریه می‌کنی؟ مادرم گفت تاکنون با خودم بودی و حواسم به تو بود. اگر می‌خواهی شیرم را حالت کنم باید زیارت عاشورا و نماز اول وقت را بخوانی. من چهار سال است که نماز اول وقت و قرأت زیارت عاشورا را ترک نکرده‌ام.»

اندر باب صلوات

خیلی از ما بی آنکه نیت کنیم روزانه با شنیدن صدای اذان، نام حضرت محمد ﷺ و... ناخودآگاه ذکر صلوات بر زبانمان جاری می‌شود. یکی از آداب فرستادن صلوات این است که دل با زبان موافقت کند. بدین معنا که از روی غفلت زبان را به گفتن صلوات حرکت ندهیم. به عبارت دیگر صلوات بهترین هدیه از سوی خداوند به انسان است. آیا می‌دانید این ذکر چه برکاتی را به همراه دارد؟ طبق احادیث، سزاوارترین و نزدیک‌ترین مردم در روز قیامت به رسول اکرم ﷺ کسی است که در دنیا بر آن حضرت بیشتر صلوات فرستاده باشد. صلوات دشمن دیرین و همیشه در کمین (ابلیس) را خوار و ذلیل می‌کند. روایات زیادی در این خصوص وجود دارد. مثلاً روایت داریم که حضرت محمد ﷺ فرموده: «صلوات فرستادن بر من باعث روا شدن حاجات شماس و خدا را از شما راضی می‌گرداند و اعمالتان را پاکیزه می‌کند». فضیلت‌های ذکر صلوات فقط اخروی نیست بلکه دنیوی نیز هست. مثلاً گفته می‌شود هرگاه چیزی از یاد انسان برود و آدمی آن را فراموش کند صلوات موجب می‌شود به خاطر آید. از این رو این ذکر را جدی بگیرید و هنگام فرستادن صلوات، با نیت ذکر بگویید تا شاهد برکات و اثرات آن در زندگی خود باشید.

داریم با «حسین حسین» پیر می‌شویم...

یکی از سنت‌های زیبای هیئت‌های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیئت بوده که در این سال‌ها فراموش شده است. پیشنهاد می‌کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته‌جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

qudsonline14@gmail.com

هیئت فاطمیون شهر الوند (استان قزوین)

مناجاتنامه

✦ خدایا! مگر نه اینکه توحید اولین و برترین نعمت و موهبت به خلائق است؟ مگر نه اینکه به رسم بنده‌نوازی خلاقیت را در کوره‌های بلا می‌گذاری تا با الفبای توحید آشنایشان سازی؟ اگر رهاورد امواج بی‌امان بلا توحید توست هزار خیر مقدم به هر چه درد و داغ و بلاست.

✦ خدایا! اگر توفان فتنه فرو فرستاده توست تا علف‌های هرز سرگشتگی را از خاک وجودمان بکند و غبار شرک را از کلام اتکایمان بپراکند، اینک این جان ما و همه توفان تو.

سید مهدی شجاعی

چهارده

ضمیمه هفتگی روزنامه

چهارده • ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیئت‌ها و محافل مذهبی

مدیرمسئول و سردبیر: ایمان شمسایی

دبیر ویژه‌نامه: رضاصیادی دبیر تحریریه: زکیه سعیدی

طراح ناماره: محمد صدیقی

با همکاری مؤسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghigh.ir

www.qudsonline.ir

اپلیکیشن

خاتم‌الانبیا

همزمان با معیت رسول اکرم ﷺ خوب است برنامه اندرویدی «خاتم‌الانبیا» را بیشتر بشناسیم. این برنامه از جامع‌ترین و کامل‌ترین نرم‌افزارها در این زمینه است و زندگی جامع پیامبر اکرم ﷺ با فهرست‌بندی دقیق برحسب تاریخ وقوع رخدادها و دهها داستان از وجود مبارک ایشان را که شاید کمتر شنیده باشید در آن گنجانده شده. از قابلیت‌های منحصر به فرد این برنامه می‌توان به خبرنامه آنلاین و ارسال مطالب به صورت آنلاین اشاره کرد. از طریق این نرم‌افزار می‌توانید فیلم سینمایی «محمد رسول‌الله ﷺ» را با دو کیفیت متوسط و اچ‌دی به صورت آنلاین تماشا یا آن را دانلود کنید. این برنامه را می‌توانید از فروشگاه بازار یا سایر نرم‌افزارهای مشابه دانلود و روی گوشی یا تبلت خود نصب کنید.

کتاب

پویش پیامبر

کتاب «پویش پیامبر» تازه‌ترین اثر سیدمجتبی حسینی درباره جایگاه معرفتی، خلقتی و سلوک فردی و رفتاری پیامبر اکرم ﷺ است که انتشارات نیستان آن را در سه جلد منتشر کرده. در بخش نخست این کتاب با عنوان «معرفت و محبت» نویسنده با بهره‌گیری دقیق از آیات و روایات، به معرفی وجوه متمایزکننده رفتاری پیامبر اکرم ﷺ می‌پردازد تا زمینه ایجاد معرفت به پیام و سیره آن حضرت و جلب محبت بیشتر نسبت به ایشان در مخاطب به وجود آید. جلد دوم کتاب به چگونگی خلقت رسول اکرم ﷺ می‌پردازد. سومین جلد به موضوعات زندگی پیامبر از بعثت تا رحلت اختصاص دارد که نویسنده در آن در سه بخش کلی «بعثت تا هجرت»، «هجرت» و «هجرت تا وفات» به تشریح و تفسیر سلوک فردی و اجتماعی زیست آخرین پیامبر اتمام می‌ورزد.

کانال تلگرام

بنیاد علمی فرهنگی محمد ﷺ

یکی از افتخارات مسلمانان، موهبت داشتن پیامبری چون نبی اکرم ﷺ است. پس چه زیباست که اندیشه و فکر خود را همسویا این پیامبر عظیم‌الشان هدایت کنیم تا از برکات زندگی دنیوی بهره‌مند شویم. یکی از راهکارها برای آشنایی با اندیشه و خط فکری رسول اکرم ﷺ مطالعه و پژوهش است اما در این روزها که هر کسی درگیر دغدغه‌های زندگی روزمره شده، تحقیق و پژوهش برای همه میسر نیست اما می‌توان از مزایای استفاده از تکنولوژی در این زمینه بهره جست. از این رو می‌توانید با عضویت در کانال تلگرامی «بنیاد علمی فرهنگی محمد ﷺ» ضمن آشنایی با کارها، اندیشه، تفکر و زندگی و سیره پیامبر، از آخرین اقدامات و فعالیت‌های این بنیاد مطلع شوید. نشانی این کانال این است: [telegram.me/MohammadFoundation](https://t.me/MohammadFoundation)

